

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	Tijdelijke opvang daklozen Wandelweg 98A in Wormerveer
Portefeuillehouder	J. Hamming
Portefeuille	Handhaving

Aan de leden van de gemeenteraad Zaanstad,

Inleiding

Binnen de gemeente Zaanstad is een groeiende vraag naar opvang voor dak- en thuislozen (hierna beide aan te duiden als: 'daklozen') ontstaan. Om aan deze vraag tegemoet te komen wordt het aantal opvangplekken uitgebreid. Eind 2022 is vanuit de gemeente begonnen met de voorbereidingen voor aanvullende opvangvoorzieningen, maar door een vertraging in de bouw zullen de nieuwe opvangvoorzieningen pas in het derde dan wel vierde kwartaal van 2024 gereed zijn.

De tijdelijke locatie van de daklozenopvang (periode december 2022 tot en met september 2023) is vanwege onder meer meerdere incidenten niet meer geschikt bevonden om langer als opvanglocatie te gebruiken. Mensen sliepen in slaapzalen (10 personen in één ruimte) en deelden één doucheruimte. Vanwege de beperkte ruimte kon het Leger des Heils geen passende begeleiding bieden en was toezicht erg lastig. De inrichting van het hostel, slaapzalen en beperkte ruimte, maakte dat er meerdere incidenten zijn geweest en die inrichting zorgde voor een onveilige werkomgeving voor de medewerkers van het Leger des Heils. Op basis van die opgedane ervaringen kan gesteld worden dat een hostel geen geschikte opvangplek is. Opvang daar is niet langer mogelijk.

Een van de alternatieve locaties voor tijdelijke opvang is de locatie aan de Wandelweg 98a te Wormerveer. Voor die locatie is een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik aangevraagd, maar deze is niet voor medio december 2023, de voorgenomen startdatum voor de opvang, verleend. Er is thans geen andere, direct beschikbare, opvangplek voor daklozen, terwijl er 12 daklozen op de wachtlijst staan.

Toelichting

Het college heeft een beginselplicht tot handhaving. Dat houdt in dit geval in dat als de Wandelweg 98a als daklozenopvang in gebruik wordt genomen zonder de benodigde omgevingsvergunning inzake brandveiligheid, het college in beginsel over dient te gaan tot handhaving. Daarvan kan slechts worden afgezien (door te gedogen) als er sprake is van zicht op legalisatie of als handhaving onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen. Het gedogen heeft in dit geval enkel betrekking op het gebruiken zonder benodigde omgevingsvergunning inzake brandveiligheid, aangezien het gebruik van het pand in het bestemmingsplan reeds is bestemd als maatschappelijk gebruik en het gebruik als daklozenopvang is toegestaan. In dit geval is er reden tot gedogen.

Er is op 6 november 2023 reeds een ontwerpbesluit ter inzage gelegd. Er kan dus overgegaan worden tot gedogen van de situatie zoals deze volgens het ontwerpbesluit vergund zal gaan worden. Daarbij is er een afweging gemaakt tussen alle betrokken belangen en is er rekening gehouden met de omstandigheden van het concrete geval.

Het recht op adequate huisvesting en onderdak is een fundamenteel mensenrecht. Het is de taak van de gemeente om er voor te zorgen dat er tijdig voldoende opvangplekken zijn voor daklozen. Kerntaak van de maatschappelijke opvang is het bieden van tijdelijk verblijf aan daklozen, gekoppeld aan zorg en begeleiding en/of het verhelpen van een crisis. De tijdelijke locatie van de daklozenopvang (periode december 2022 tot en met september 2023) is vanwege onder meer meerdere incidenten niet meer geschikt bevonden om langer als opvanglocatie te gebruiken. Mensen sliepen in slaapzalen (10 personen in één ruimte) en

deelden één doucheruimte. Vanwege de beperkte ruimte kon het Leger des Heils geen passende begeleiding bieden en was toezicht erg lastig. De inrichting van het hostel, slaapzalen en beperkte ruimte, maakte dat er meerdere incidenten zijn geweest en die inrichting zorgde voor een onveilige werkomgeving voor de medewerkers van het Leger des Heils. Op basis van die opgedane ervaringen kan gesteld worden dat een hostel geen geschikte opvangplek is. Opvang daar is niet langer mogelijk. Er is thans geen andere, direct beschikbare, opvangplek voor daklozen, terwijl er 12 daklozen op de wachtlijst staan.

De locatie aan de Wandelweg 98a is ingericht met een- en tweepersoonskamers en aparte doucheruimtes, en vanwege die inrichting uitermate geschikt voor het bieden van opvang én begeleiding / het houden van toezicht.

Er is thans sprake van een urgent maatschappelijke noodsituatie.

Het belang van omwonenden dat de steeg gebruikt zal worden in het geval van brand weegt niet zwaarder dan het algemeen belang dat er voldoende opvangplekken zijn voor daklozen. Daarbij is van belang dat de brandweer van oordeel is dat het gebruik van de steeg op een veilige wijze kan plaatsvinden door omwonenden en daklozen. Deze afweging leidt in dit geval tot het gedogen van de opvang van daklozen aan de Wandelweg 98a totdat de gevraagde omgevingsvergunning is verleend.

Het college neemt een gedoogbesluit. Het gedogen is voor de periode tot 1 april 2024 of tot zoveel eerder als de benodigde vergunning is verstrekt.

Financiële en Juridische consequenties

Een gedoogbeschikking is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen een gedoogbeschikking staan dan ook geen rechtsmiddelen open. Wel kan er een handhavingsverzoek ingediend worden door belanghebbenden als zonder benodigde vergunning de daklozenopvang aan de Wandelweg 98a in gebruik genomen gaat worden. Een dergelijk handhavingsverzoek zal dan afgewezen dienen te worden met dezelfde redenering als in het gedoogbesluit is gebruikt. Tegen de afwijzing van een handhavingsverzoek staan wel rechtsmiddelen open.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

Aanpak/uitvoering

Middels een eerdere Raadsinformatiebrief (7864444) bent u op de hoogte gesteld dat vervolg wordt gegeven aan de tijdelijke opvang in de panden aan de Goudastraat 58 en de Wandelweg 98a. Voor de tijdelijke opvang in de locatie aan de Wandelweg 98a is een aanvraag ingediend voor het brandveilig gebruik. De aanvraag is op 6 november 2023 ter inzage gelegd. Dit gedoogbesluit ziet op het tijdelijk gedogen van het pand aan de Wandelweg 98a in Wormerveer tot uiterlijk 1 april 2024 of tot zoveel eerder als de benodigde vergunning is verstrekt.

De vergunningaanvraag voor de Goudastraat 58 is nog in behandeling.

Betreft

Actieve informatievoorziening

Bijgaande stukken

- Bijlage 1 Gedoogbesluit 8096596

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

Drs. J. Hamming, burgemeester

Drs. G. Blom, gemeentesecretaris